

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

II.

Z tego co w wczorajszym ustępie powiedzieliśmy, łatwo pojąć, jak wielkie towarzystwo kredytowe dla Galicyi ma znaczenie i jak błogie z niego skutki na pomyślność kraju spłynęły. Wypada nam teraz wykazać doniosłość jego działania i rozebrać pytanie, czyli i na jakiej drodze takowe silniej jeszcze rozwinaćby można.

Bilans przez dyrekcję ogólnemu zgromadzeniu złożony wykazuje, iż cała suma wydanych i w obiegu będących listów zastawnych wynosiła w r. 1861 przeszło 13 milionów reńskich, które na 1268 dóbr tabularnych rozpozyczone zostały. Ze zaś dóbr tabularnych prywatną własnością będących znajduje się w Galicyi przeszło 7700, przeto wypada z tąd, iż zaledwo $\frac{1}{6}$ część właścicieli korzystała z dobrodziejstwa przystąpienia do towarzystwa, co naprowadza na wniosek konieczny, iż muszą być przeszkody przystąpienia tamujące lub utrudniające, któreby usunąć wypadało. Wniosek ten popiera ta jeszcze okoliczność, iż w kongresowem Królestwie polskiem, w kraju, którego stosunki socyalne i rolnicze do stosunków w Galicyi bardzo są podobne, suma listów zastawnych w obiegu będących wynosi obecnie przeszło 55 milionów rubli, a zatem blisko 100 milionów reńskich, chociaż kraj ten o $\frac{1}{6}$ tylko część więcej ma ludności i rozległości jak Galicya. Nadto w Królestwie polskiem nie $\frac{1}{6}$ część jak u nas, lecz prawie $\frac{7}{8}$ części właścicieli ziemskich z dobrami swemi do towarzystwa przystąpiło.

Główną przyczyną, przystąpienie do towarzystwa kredytowego w Galicyi tamującą, zdaje nam się być stan tabularny wielkiej części majątków ziemskich. Rozpatrzywszy się w nim widzimy, iż na majątkach tych ciąży wielka liczba prenotacji, plombatur i ostrzeżeń różnego rodzaju, z różnego czasu i wieku, które chociaż praktycznego znaczenia po większej części żadnego nie mają, zawsze jednak wykazy tabularne pozbawiają tych przymiotów jasności i czystości, jakich prawo wymaga i wymagać musi. Wykreślenie zaś z tabuli tych ciężarów po większej części fikcyjnych, przy zwykłym trybie postępowania i na zwyczajnej drodze sądowej trudne jest do przeprowadzenia, pociąga bowiem za sobą przewidzenie długich i kosztownych sporów sądowych. Dla tego życzyliby wypadało, ażeby sejm krajowy na drodze właściwej postarał się o uchwalenie prawa, nakazującego uregulowanie hipotek w całym kraju za pośrednictwem komisji sądowych odrębnie ad hoc wysadzonych. Na tej drodze jedną z głównych przyczyn działania towarzystwa tamujących usunąćby można.

Druga zaś przyczynę, przystąpienie to nader utrudniającą, widzimy w samych przepisach ustawy z r. 1842 o zaprowadzeniu instytutu kredytowego w Galicyi, a mianowicie w §. 31., według którego i w ten czas będzie mógł instytut kredytowy dać pożyczkę w listach zastawnych, jeżeli kto dług na pierwszym miejscu intabulowany i w pierwszej połowie wartości dóbr mieszczący się instytutowi kredytowemu odstąpi, a to pierwszeństwo drugi na teże majątności hipotekowani wierzyciele przysnąją. Otoż przyznanie tabularnego pierwszeństwa, łatwe do otrzymania tam, gdzie nieliczne są długi na majątności jakiejś cięższe, trudne jest i wcale niemożliwe do uzyskania tam, gdzie cały szereg pożyczek hipotecznych ciąży na majątku mniej zamożnego dziedzica, gdzie wiele znajduje się może spornych a nisko hipotekowanych pożyczek. Sądzymy, że przyznanie to wcale jest zbyt uczynne, bo pierwszeństwo tabularne, jeżeli sporem wiszacym nie jest zakwestyonowane, jest faktem, który zaprzeczony być nie może. Wszakże towarzystwo kredytowe przez zaintabulowanie swej wierzytelności nie nabywa żadnego przywileju prawa wierzycieli niżej hipotekowanych naruszającego, bo przyznana ma jedynie spiesniejszą egzekucję, co przecież praw niżej hipotekowanych nie narusza. Wszelką więc interwencyja wierzycieli niżej hipotekowanych jako zbyt uczynna a przystąpienie do towarzystwa utrudniająca, zdaniem naszym uchylićby wypadało; zwłaszcza, że pozbawia tego dobrodziejstwa właścicieli mniej zamożnych, którzy na tem większe uwzględnienie zasługują, iż przeważną większość stanowią.

Krom powyższych okoliczności zwrócić jeszcze musimy uwagę na postępowanie przy upłatach na kapitał długu w towarzystwie zaciągniętego. Paragraf 28. ustawy pod tym względem stanowi, iż „gdy czwarta część kapitału spłaconą będzie, dłużnik ma prawo żądać prócz extabulacyi sumy spłaconej, ażeby plan umorzenia długu tym sposobem rozciągnięty był, by reszta dłużnego kapitału podzielona była na tyle rat, ile wyznaczonych było pierwsiastkowo na spłacenie całego kapitału.“ Ułatwienie to słuszne jest zaiste i właściwe; lecz czyliby nie można wierzycielowi zrzekającemu się prawa do extabulacyi i nowego podziału na raty, wypożyczyć na jego majątności taką samą sumę listami zastawnymi nowo emitowanymi, jaka na drodze upłat spłaconą została? Suma ta, którąby towarzystwo spłacało wierzyciela bezpośrednio niżej własnej swej po-

zycy hipotekowanego, posłużyłaby do następnego i ciągle po sobie idącego oczyszczenia majątności z długów prywatnych, co właściwie ostatecznym jest celem towarzystw kredytowych. Rozumie się zaś samo przez się, iż wierzycielowi przez towarzystwo spłaconemu, dopłaconą byćby musiała wszelka różnica kursu listów zastawnych przez pierwsiastkowego dłużnika. Postępowanie takowe, nie krępując w niczem własnej woli i nie naruszając prawa stron interesowanych, przyezyniłoby się znacznie do nadania obrotom towarzystwa daleko większej doniosłości. Byłoby zaś dla kraju widoczną korzyścią, uwolniłoby bowiem wierzycieli niżej hipotekowanych od potrzeby przeprowadzania procesów subhastacyjnych, nastroczając im sposobność zyskania wypłaty swych wierzytelności listami zastawnymi nowo emitowanymi. Tę więc zmianę postępowania naszego towarzystwa kredytowego podajemy pod rozbiór i rozwałę osób przedmiot ten i potrzeby kraju bliżej znających.

Monarchia Anstryacka.

Lwów, 11. lipca. Protokół 22go posiedzenia rady miasta Lwowa odbytego na dniu 11. czerwca 1862 r.

Prezdydujący pan burmistrz.

Urzędujący gospodarz p. Adamski.

Obecnych panów radnych 48.

Z nieobecności nieusprawiedliwionych 22.

Po bezskutecznej wyczekiwaniu do godziny 6 $\frac{1}{2}$ wieczorem, oświadczył pan prezdydujący, że obrady odbyć się nie mogą, ponieważ regulaminem przepisana ilość członków się nie zeszła, i zapowiedział najbliższe zebranie na 18go b. m.

Pomimo to zabrał głos radny p. Sękowski i wniósł, by zgromadzeni członkowie rady miejskiej wybrali ze swego grona delegacyę, któraby uroczystym przenosinom zwłok wiekopomnej pamięci Sobieskich w Żółkwi na dniu 16. b. m. odbyć się mającym asystowała w imieniu gminy miasta Lwowa, motywując tę propozycję tem, że radzie miejskiej wypada tem solenniej udział wzięść w tym żalobnym narodowym obchodzie, gdyż Sobiescy zasłużyli się bohaterską obroną Wiednia tronowi austriackiemu i całemu chrześcijaństwu, a będąc z ruskich Daniłowiczów zrodzonymi, polubili najbardziej ziemię Ruś czerwoną zwaną, w niej zamieszkali i swe pioty przechować kazali.

Zgromadzeni członkowie przyklasnęli jednomyślnie wnioskowi p. Sękowskiego, do którego radny p. Gębarzewski przydał poprawkę, by delegacya przynajmniej z 10 osób się składała, zaś radny p. Schumann Jan, by i niewybrani radni o ile mogą do delegacyi przystąpili, których wedle zdania radnego pana Jabłońskiego cyrkularzem zaważać wypada.

Do wyboru delegatów za pomocą kartek w myśl uwag radnego p. Armatysa przystąpiło zgromadzenie bezzwłocznie.

Po chwilowem zawieszeniu obrad wpłynęło 49 pisanych kartek (bowiem radny p. Dworski później przyszedłszy także głosował) a skrutynium prowadzone przez pp. Armatysa, Lewakowskiego Ignacego i Schumana Augusta okazało, że wybrani zostali pp. radni:

Towarnicki Jan 46, Wieczyński Jan 44, Sękowski Alexander 42, Adamski Franciszek 41, Rodakowski Zygmunt 35, Kolischer Józef 34, ks. kanonik Szeligowski 27, Boczkowski Kasper 24, Schumann Jan 20 i Armatys Karol 17 głosami.

Po tej czynności zgromadzenie się rozeszło o godzinie 8mej wieczorem.

Franciszek Kroebl, r. w.

Józef Milleret r. w.

Krechowiecki, r. w.

Wiedeń, 10. lipca. (Stan zdrowia J. M. Cesarzowej. — Wiadomości bieżące.) Według ostatniego wczoraj otrzymanego doniesienia z Kissingen, stan zdrowia Cesarzowej Jej Mości polepszył się ostatnich dni nad podziw. Ból w piersiach ustał zupełnie, równie jak cierpienie reumatyczne w nogach. Cesarzowa Jej Mość ma się zupełnie dobrze, wygląda jak najlepiej, a co ważniejsza ma apetyt, którego Jej nie dostawało na wyspach Korfu i Madeirze zapewne w skutek klimatu. Dnia dzisiejszego Najjaśniejsza Paui udaje się z Kissingen do Possenhofen. — Hrabia Meran przybył tu wczoraj wraz z małżonką; w dworcu kolei przyjeżdżał go Arcyksiążę Wilhelm. Dziś wieczorem u Arcyksięcia Wilhelma będzie obiad, na którym oprócz przybyłych mają znajdować się Arcyksiężna Rainer, Leopold itd. Arcyksiążę Maxymilian i Arcyksiężna Karolina w przyszłą sobotę powrócą z Miramare do Wiednia.

Elektor Heski zabawi do 18. b. m. w Cieplicach, z kąd ma udać się wprost do Kassel. Namiestnik Węgier fml. hrabia Pallfy w ciągu tego tygodnia przybędzie z Budy do Wiednia.

(Posiedzenie izby panów z 9. lipca.)

Dzisiejsze posiedzenie izby panów zagaikł prezydent książę Karol Auersperg o godzinie 11 $\frac{3}{4}$ zrana.

Na ławie ministrów zasiedli pp.: hr. Rechberg, br. Mecsery, hrabia Wickenburg, fml. Schmerling a później Plener.

Budżet marynarki został po raz trzeci odczytany i przyjęty.

Fm. baron Hess zdawał sprawę imieniem wzmocnionej komisji finansowej o budżecie ministerstwa wojny. Jeneralnej debaty nie było wcale, i wszystkie wnioski wydziału przyjęła izba bez debaty.

Przeciw życzeniu Imu: „by rządowi powiodło się jak najspieszniej załatwić stanowczo w drodze dyplomatycznej sprawy włoskiej, o ile odnoszą się do Austrii, w taki sposób, ażeby nie potrzebował utrzymywać większej siły zbrojnej w królestwie Lombardo-weneckiem“ — oświadczył się książę Wincenty Auersperg.

Hrabia Thurn proponował wyrazić życzenie, ażeby rząd starał się stopniowem wznoszeniem fortyfikacji ubezpieczyć wybrzeże morskie, i żeby potrzebny na to wydatek umieszczony został w budżecie natychmiast pod rubryką nadzwyczajnych wydatków przynależnego ministerstwa. Za tym wnioskiem oświadczył się także fml. Schmerling, a gdy nadto poparto go z wielu stron, a nawet zalecał izbie sprawozdawca, przyjęło go zgromadzenie, odrzucając jednak drugą część życzenia.

Co do życzenia I. komisji powtórzył hrabia Rechberg swoje oświadczenie złożone w izbie deputowanych pod względem zagranicznej polityki Austrii, i mowę jego przyjęła izba z oklaskami.

Hrabia Kufstein proponował przeto opuścić to życzenie jako spełnione już, ale po chwilowej przerwie posiedzenia, w ciągu której naradzano się jeszcze nad tym punktem, odwołał swój wniosek, poczem izba przyjęła wszystkie życzenia komisji z małą tylko poprawką hrabiego Clam co do stadoin.

Wyrażone w izbie deputowanych, a w komisji nieprzyjęte życzenie względem nowej ustawy o awansach, wywołało dłuższą dyskusję, w ciągu której hrabiowie Clam - Gallas i Kufstein, jako też baron Henne i prezydent izby zapewniali nanowo, że izba pokłada zupełne zaufanie w armii i jej dowódcach.

W końcu przyszedł jeszcze pod obradę projekt ustawy względem opodatkowania wina, moszczu i mięsa, i izba przyjęła go bez debaty zgodnie z uchwałą izby deputowanych.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z dn. 4. lipca.)

Na zapytanie Maguira odpowiada Mr. Layard, że pomiędzy rządem Królowej Jej Mości a prezydentem rzeczypospolitej Paragway toczą się układy, które wkrótce zapewne przywrócą stosunki przyjazne między obydwa krajami. Ile można spodziewać się po plantacjach bawełny w Paragway, względem tego Mr. Hutchinson, konsul angielski w Rosario, jeszcze nie udzielił sprawozdania. — Na zapytanie Mr. Edwardsa odpowiada Mr. Layard, że według zapewnień rządu francuskiego blokada portu Tampico nie będzie stać na przeszkodzie handlowi czy to na francuskich czy angielskich okrętach prowadzonemu. Błokadą Tampico ma zapobiedz tylko, aby broni Meksykanom nie dowożono.

Mr. Griffith zapytuje, jak daleko z pracami swemi postąpił Lord Hobart i turecka komisja pożyczkowa w sprawie umorzenia pieniędzy papierowych w Konstantynopolu, i dodaje kilka krytycznych uwag względem administracji finansów tureckich i nieroztropnego wdawania się Turków z hęnią w rękę w kwestye Czernogóry i Serbii.

Mr. Layard odpowiada, że nie czuje się powołanym wdawać się z szanownym członkiem w rozprawę względem finansów tureckich, ponieważ nie jest tureckim kanclerzem skarbu, ani odpowiedzialnym za stan kasy tureckiej. O ile mu wiadomo, rząd turecki nie zamyśla szukać nowych zdobyczy, i że żadnych zobowiązań względem Serbii lub Czernogóry nie zламаł. Korespondencyi względem Serbii przedłożyć nie może. Rząd turecki wyprawił do Belgradu jednego z najznakomitszych swoich dyplomatów, który przy pomocy reprezentantów mocarstw zagranicznych ma zbadać przyczynę ostatnich wypadków. Dopóki śledztwo nie będzie ukończone, a raczej dopóki rząd Królowej Jej Mości o wszystkim dokładnie zawiadomionym nie będzie, nie stanowczo twierdzić nie można. Toż samo co do umorzenia pieniędzy papierowych w Konstantynopolu. O postępie odnośnego działania nie można od dnia do dnia sprawozdania oczekiwać. Plan amortyzacji zdaje się być bardzo dobrym.

Francya.

Paryż, 7. lipca. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Cesarz i Cesarzowa opuścili d. 5. lipca Fontainebleau udając się do Auverni. P. Morny wyprzedził ich i będzie przyjmował Cesarza w Clermont na czele rady ogólnej departamentowej. W piątek Cesarz przybyć ma do Vichy a Cesarzowa do Saint-Cloud. Zapewniają teraz, że ciało prawodawcze nie będzie rozwiązane, jak dawniej o tem mówiono. Zdaje się, że pod tym względem nie przyszło jeszcze do zgody w radzie ministrów.

Dnia 7. lipca rozpoczęto przed sądem^{em} policji poprawczej w Paryżu proces polityczny zasługujący na uwagę, z powodu liczby oskarżonych i ich pozycji. Obwinionych jest 54, a między nimi pp. Miot i Greppo dawni reprezentanci ludu. Oskarżeni są o udział w tajnych stowarzyszeniach. Policja od dawna miała ich na oku, i większa część świadków przeciwko nim stawianych, są agentami policyjnemi. Kilku obwinionych żądało, ażeby świadkowie tacy nie byli słuchani, lecz trybunał żądanie to odrzucił.

Włochy.

(Okólnik rządowy. — Oświadczenie organu rządowego. — Rozboje w Lombardyi. — Niepokoje w Ne-

apolu.) Telegram z Turynu z dnia 6go b. m. donosi, że minister sprawiedliwości rozesał okólnik do prokuratorów jeneralnych z poleceniem, ażeby bacznie mieli oko na mowy i pisma duchowieństwa, w przypadku, gdyby przekraczały zakres kościelny. W tym samym okólniku minister zaleca energiczne popieranie procesów duchownym za przestępstwa polityczne wytoczonych i zaleca, ażeby pomoc dana była księżom cenzurą kościelną obłożonym za to, iż obowiązki swe obywatelskie wypełniali.

Półrządowy dziennik *Monarchia nazionale* zapewnia powtórnie, iż rząd postanowił przeszkodzić wszelkiej wyprawie i wszelkiemu zamiarowi takowej zniweczyć, bez względu na to, od kogoby wychodził. Co się zaś dotyczy podróży Garibaldeggo do Sycylii, to każdemu obywatelowi wolno udać się tam, gdzie mu się podoba. Gdyby zaś podróż jenerała wywołać miała zaburzenie spokojności publicznej, to rząd i pod tym względem powagę prawa utrzymać zdoła.

W Lombardyi częste wydarzają się rozboje. W Vallassinie, Montebardze i innych miastach pomniejszych pokazało się kilkudziesiąt złodziei rozbójników, za którymi uganiają się oddziały gwardyi narodowej i karabinierów. Dworek Predaia pod Pandino zrabowany został przez 12 złoczyńców, którzy na wozach przyjechali. W Medyolanie aresztowano 26 osób podejrzanych o udział w tych kradzieżach i rozbojach.

W fabryce tytoniu w Neapolu zbuntowały się dziewczęta cygara neapolitańskie wyrabiające, domagają się tej samej płacy, co te, które zwane cygara Cavoura robią. Gwardya narodowa przywróciła porządek. W arsenale artyleryjskim przyszło także do rozruchów, z powodu wydalenia kilku robotników, które znów gwardya narodowa uspokoiła, aresztując czterech tumultuantów.

Z Medyolanu piszą do *Vaterlandu* pod dn. 5. lipca, iż od kilku już dni wsiadają na stacyach drogi żelaznej w Medyolanie, w Brescii, Pawii i Monzie oddziały młodzieży o 20 do 25 ludzi do osobnych wagonów, udając się do Genui. Z Genui wypłynęło w tym tygodniu 175 ludzi na parowcu do spółki żeglarskiej Rubattino należącej do Sycylii, 320 w przyszłym tygodniu tamże udać się mają. Około 40 dawnych oficerów Garibaldiowskich, którzy dotąd w Lombardyi zamieszkiwali, udali się z Genui do Palermo, a okręt jeden kupiecki węglem naładowany zabrał z Genui 2400 karabinków strzeleckich, wioząc je do Palermo. Składki zbierają w każdym mieście pod tytułem „ku oswobodzeniu ojczyzny“ i składki te hojnie bardzo wypadać mają. Zapewniają, że 5000 studentów z uniwersytetów w Pawii, Bononii i Piacenzy uroczystym ślubem zobowiązali się spieszyć pod sztandary Garibaldeggo, i teraz już robią przygotowania do puszczania się w drogę.

Niemcy.

(Czynności sejmu pruskiego.) Na posiedzeniu sejmu pruskiego w Berlinie z dnia 8. lipca złożone i załatwione zostało w izbie deputowanych sprawozdanie względem administracji dochodów niestałych. Następnie izba zajęła się sprawdzeniem wpływów i wydatków na monopol soli. Komisja wniosła, ażeby izba wyrezykła, iż spodziewa się, że sól wszelkim zakładom przemysłowym po cenie znizonej i po usunięciu zbytecznej a uciążliwej kontroli do użycia przemysłowego wydana będzie. Po wykazaniu przez komisarza rządowego, iż życzeniu temu po większej części zadosyć już uczyniono, ale iż byłoby niestosownie wydawać sól po znizonej cenie cukiernikom, kiedy przeciwnie starać się o to potrzeba, ażeby ludzie biedni sól tańszą do kartolli spożywać mogli, nareszcie po oświadczeniu p. ministra, iż rząd zamierza znieść monopol soli i zastąpić go cłem na sól, wniosek komisji usunięty został. Następny zaś wniosek komisji wezwanie rządu, ażeby postarać się mógł o znizowanie ceny soli, przyjęło znaczną większością. Minister skarbu zwracał na próżno uwagę na to, iż izba wzywa rząd, ażeby sól przedawał taniej jak go sama kosztuje, czem deficyt skarbowy znacznieby się powiększył. P. Wincke sprzeciwiając się wnioskowi zwrócił na to uwagę, iż izba domaga się od rządu postępowania przeciwnego prawu. Pomimo tego wniosek komisji, jak mówiliśmy przyjęty został.

Szwecya i Norwegia.

Sztokholm, 27. czerwca. (Traktat handlowy z Włochami. — Nowa kolei żelazna.) Dnia 16. czerwca został pomiędzy Włochami a Szwecyą i Norwegią zawarty traktat handlowy oparty na zupełnej wzajemności. Dnia 24. czerwca otwarto uroczystie trzechmilionową kolej żelazną z Hamar do Eiverum. Jest to pierwsza kolei żelazna w Norwegii, której dano małą (3 stopy 6 cali) szerokość.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 9. lipca. (Wiadomości z Warszawy.) *Dziennik Powszechny* donosi: W niedzielę rano dnia 6. lipca Jego ces. Wysokość Wielki Książę Konstanty przyjmował raczył konsułów zagranicznych, znajdujących się w Warszawie. Ci z nich, którzy zaraz nazajutrz po zamachu na dostojną Osobę Wielkiego Księcia odebrali za pośrednictwem telegrafu rozkazy od swoich Monarchów, ażeby w ich imieniu złożyli Jego ces. Wysokości wyrazy współczucia, troskliwości i oburzenia, a zarazem powinszowania tak cudownego ocalenia mieli zaszczyt wywiązać się osobiście ze swego posłannictwa. Jego ces. Wysokość zarówno konsulom, którzy tym sposobem wypełnili rozkazy swych dworów, jak i tym, których Monarchowie przestali już wprost Wielkiemu Księciu po-

winszowania przez telegraf, pornczyli, aby powtórnie oświadczyli dworom żywą Jego ces. Wysokości wdzięczność.

W dniu wczorajszym z powodu rocznicy urodzin Jej ces. Wysokości Wielkiej Księżnej Alexandry Józefownej, małżonki Jego ces. Wysokości Wielkiego Księcia Namiestnika Królestwa, zebrały się w pałacu Łazienkowskim władze cywilne i wojskowe. Po ukończeniu nabożeństwa w kaplicy miejscowej, Wielka Księżna w towarzystwie Ich ces. Wysokości wielkich księżniczek Olgi i Wiany Konstantynównych udać się raczyła do głównej sali pałacowej, gdzie Jej ces. Wysokości przy ucałowaniu ręki przedstawiali się obecni duchowni, wojskowi i cywilni. — Wieczorem miasto zajaśniało iluminacją gmachów tak rządowych jak i prywatnych.

Z najwyższego zezwolenia p. o. warszawskiego ober-policmajstra generał-major Piłsudski od obowiązków tych uwolnionym, a na miejsce jego przeznaczony został sztabs-rotmistrz Muchanow.

Rosya.

Petersburg, 1. lipca. (Dozwolenie nabywania nieruchomości żydom.) Kijowski wojenny gubernator, podolski i wołyński generał-gubernator w skutku zaniechania do niego prośby przez kupców 1szej i 2giej gildy, mieszkających w południowo-zachodnich prowincjach, o pozwolenie nabywania na własność gruntów należących do prywatnych właścicieli ziemskich, przesłał swe propozycje w tym przedmiocie. W skutku tego minister spraw wewnętrznych wniósł do komitetu co do urządzenia żydów przedstawienie z wnioskiem, że na zasadzie 1368 art. IX. tomu zb. pr. o stanach żydom w granicach ich osiedlenia dozwala się nabywać wszelkie nieruchomości, z wyjątkiem majątków zaludnionych. Po ogłoszeniu ustaw 19. lutego (v. s.) 1861 r. za zaludnione majątki można uważać tylko te, w których zachowane zostały obowiązkowe stosunki pomiędzy włościanami a właścicielami ziemskimi, i do których dlatego zupełnie rozciąga się najwyżej zatwierdzone 19. lutego 1861 r. zdanie rady państwa o sprzedaży i oddawaniu w zastaw majątków ziemskich prywatnych (§. 1. p. 3. p. 4) zabraniający żydom nabywania podobnych majątków tak z włączeniem wydziału włościańskiego, jak i bez niego. Co się tycze nabywania gruntów i wydziałów należących do majątków, w których obowiązkowe stosunki już ostatecznie zostały przerwane za pomocą skupu wydziałów, lub przez zamienianie włościan na włościan rządowych w mniejszych majątkach, to wyraźnie takie grunta, pozostając w zupełnej rozporządzalności właścicieli bez żadnego związku z włościanami i tracąc charakter zaludnionych i przechodzą do ogólnego działu majątków nieruchomości, których posiadanie na własność w oznaczonych miejscowościach żydom nie jest wzbronione. Komitet do urządzenia żydów przy roztrząśnieniu przedstawienia uznawał, że na zasadzie istniejących przepisów żydzi mogą nabywać przez kupno i innymi sposobami na własność grunta i wydziały należące do majątków ziemskich prywatnych, w których obowiązkowe stosunki włościan z właścicielami ziemskimi ostatecznie przerwane zostały. — Dlatego komitet proponował pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych komunikowania generał-adjutantowi księciu Wasilczykowi wyżej wyłożonych uwag w odpowiedzi na jego przedstawienie. Na protokół komitetu żydowskiego w tym przedmiocie Najjaśn. Pana dnia 26go kwietnia (v. s.) własnoręcznie raczył napisać: „wykonać“.

Turecja.

(Obawa powstania Słowian południowych.) Do *Ag. Ztg.* donoszą z nad granicy Bosnii pod dniem 2go h. m.: pomiędzy Moslimami w tureckiej Kroacji rozszerzyła się obawa, że polityka Serbii, jeżeli jakimś sposobem wkrótce osłabiona nie będzie, wywoła powstanie chrześcian w Bosnii, nie tajno bowiem, że przygotowania do powstania rajów postąpiły daleko, i że od dość dawna emisaryusze serbscy uwijają się licznie, i Bośniaków, rządowi tureckiemu nieprzyjaznych zwabiają. W Kroacji tureckiej rzadowi tureckiemu nieprzyjaznych zwabiają. W Kroacji tureckiej ma powstanie wybuchnąć w trzech punktach, a to: w Glamoc, białojko Polje, Iwanjska i Kaezpolje. Kaimakam Bihacki osobiście przedsiębierze środki ostrożności; dnia 25. czerwca nakazał pobór 700 Baszybożuków, którzy mają zebrać się w Bihać, i być wysłani do Krupy, Novi i Pridor, i obsadzić gminy chrześciańskie. Namiestnik Bosnii przyrzekł nadto kaimakamowi, Baszy bihackiemu wystać 6 batalionów wojska regularnego na obsadzenie Kroacji tureckiej i utrudnienie powstania.

(Konferencje dyplomatyczne w sprawie serbskiej.) Korespondent gazety zagrabskiej donosi z Belgradu, że dotychczas przy układach, które komisarz Porty bez pośrednictwa konsulów z Garaszianinem prowadzi, mówiono tylko o prawie trzymania załogi i pobytu Turków w obrębie miasta Belgradu, nigdy zaś o zburzeniu twierdzy.

Telegram.

Raguza, 9. lipca. Wiadomości czernogórskie donoszą o znacznej potyczce, stoczony 7go h. m. pod Spuczem, która miała wypaść na niekorzyść Turków. Dnia 6go h. m. zaszła w Zubezy krwawa bójka między Rajami i milicją turecką o to, że Turcy chcieli tam zająć żyto. Turcy pobici musieli ustąpić straciwszy 2ch poległych i 3ch ranionych.

Kronika.

(Wiadomość literacka.) Dowiadujemy się, że hrab. Wiktor Baworowski, znany zaszczytnie tłumacz „Childe Harolda“ i „Oberona“ pracuje teraz nad

przełożeniem „Don Juana“ Byrona, i miał już postąpić w tej pracy tak dalece, że wkrótce można się spodziewać wydania tego dzieła.

(Poselstwo japońskie,) które wkrótce ma przybyć do Wiednia przywozi Jego Ces. Mości od Szecha ofiarowany order słońca i lwa, tak zwany od herbu perskiego, który przedstawia śpiącego lwa, za którym słońce wschodzi.

(Książę Pasquier †) w 96 roku życia. Był on do ostatniej chwili rzeźwy na umyśle, a na ciele wyschły jak marmur. Co rano kąpano go i nacierano aromatycznymi sokami, aby w nim życie rozbudzić. Następnie siadał w krześle na kółkach i kazał się wozić po pokoju, śniadanie jadał ze smakiem i po krótkim odpoczynku przyjmował przyjaciół, lub dyktował sekretarzowi uwagi nad bieżącymi sprawami politycznymi. O godzinie 9. kładziono go do łóżka. Wiadomo powszechnie że ten książę Pasquier służył wszystkim rządowi aż do rewolucji lipcowej. Przed wielką rewolucją był członkiem parlamentu równie jak jego ojciec, którego w czasach teroryzmu guillotynowano. Upadek Robespiera ocalił syna. Napoleon zrobił go członkiem rady państwa i prefektem Paryża, Ludwik XVIII ministrem, Ludwik Filip prezydentem izby panów, następnie kanclerzem, a nareszcie księciem. Rewolucya lutowa usunęła go w stan spoczynku. Mówią że zostawia 20 tomów pamiętników, które zapewne są bardzo zajmujące. Książę Pasquier umarł bez potomstwa; w r. 1844 adoptował swego bratańca margrabiego d'Audissent, który teraz odziedziczył jego tytuł i nazwisko.

(Dla zwiedzających wystawę londyńską.) PP. Houlston i Wright wydali teraz w Londynie książeczkę wielce pożyteczną dla zwiedzających wystawę, a tak małą, że nawet w kieszeni od kamizelki nosić ją można. Podaje ona w trzech językach, francuzkim, niemieckim i angielskim, przepisy i wiadomości, potrzebne do uchronienia się od zderzeń i zuchwalstwa londyńskich dorożkarzy, zwłaszcza, że w Londynie takich doskonałych urządzeń w tym względzie nie ma, jak na przykład w Paryżu lub Berlinie. Na początku tej książeczki pomieszczono treść prawa o najmowaniu dorożek i powozów (hackney cab and carriage); potem także w trzech językach daje wyrazy potrzebne do rozmówienia się z dorożkarzami i tabelkę obliczonych kursów, ze 123 głównych stacyj na rozmaite punkta, razem 29,500 kursów i opłat za nie, zatwierdzonych przez pierwszego komisarza policji wielkobrajtańskiej metropolii. Dozwolono sprzedawać ją i na wystawie.

Wiadomości handlowe.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów od 15. do 30. czerwca 1862 na targach w obwodzie stanisławowskim.

	Miejsce targu:					
	Bobrodzany	Duczacz	Manasterzyska	Nadwórna	Stanisławów	Tłumacz
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
	waluty austriackiej					
Mec pszenicy . . .	4 80	3 50	3 33	4 25	3 90	3 50
„ żyta . . .	3 .	2 50	2 60	3 25	3 .	2 40
„ jęczmienia . . .	2 50	2 .	2 .	2 45	2 25	1 75
„ owsa . . .	1 20	1 20	1 46	1 40	1 55	1 20
„ grochu
„ hreczki	2 40	2 46	. . .	2 75	2 50
„ kukurudzy . . .	3 40	2 65	2 86	3 10	2 75	2 30
„ kartoffi	1 6	1 80	1 60	1 20
Cetnar siana	80	1 7	1 60	1 20	70
„ wełny . . .	40	75	. . .
„ nasienia konicza . . .	35
Sąg drzewa twardego . . .	5 50	6 .	5 .	5 25	7 50	12 .
„ „ miękkiego . . .	3 50	5 .	4 .	4 20	5 .	9 .
Funt mięsa wołowego . . .	11 .	12 .	12 .	11 .	15 .	12 .
Mas okowity . . .	60 .	33 .	60 .	70 .	60 .	35 .

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń, 11. lipca. Wczoraj miały znów posiedzenia obie izby rady państwa. W izbie panów uchwalono ustawę o podatku od wina i budżet ministerstwa wojny po trzecim odczytaniu. W ciągu rozpraw nad budżetem wyznał i oświeceni wyrażał książę Jabłonowski życzenie względem uregulowania majątkowych stosunków uniwersytetu Jagiellońskiego, a minister Schmerling zrobił w odpowiedzi nadzieję, że wkrótce już zbierze się w tym celu spólna austriacko-rosyjska komisya w Warszawie. — W izbie deputowanych odpowiadał minister Schmerling na interpelację względem przeniesienia z pieniędzmi indemnizacyjnymi w Styrii, i oświadczył, że w tym wypadku nie ma rząd obowiązku odpowiadać za przeniesienie urzędników podatkowych, wychodząc z tej zasady, że „casus nocet domino“. Zresztą wotowała izba podług wniosków wydziału projekt względem dochodów z tytoniu i potrzeby kapitałów zakładowych. Ustawa względem opodatkowania gorzelnicy otrzymała już sankcję Najjaśn. Pana.

Z Warszawy przynosi tylko *Czas* niepewną wieść, jakoby przed dwoma dniami miano aresztować w Warszawie bardzo wielu oficerów rosyjskich. Ustąpienie Piłsudskiego potwierdził już *Dziennik Powszechny*, donosząc oraz, że w miejsce jego mianowany jest rotmistrz Muchanow.

Telegram z Paryża z 9. lipca przyniósł tyle tylko nowego, że hrabia Morny mianował Cesarz księciem, że wiceadmirał Ju-

rien de la Gravière odjechał do Cherbourga, i że generał Forey odjedzie 20. b. m. do Veracruzy, dokąd rząd francuski wyprawia świeże posiłki.

W Londynie krąży pogłoska, że parlament będzie w tym roku jeszcze raz zwołany na sesję zimową. Za przyczyny podają niedostatek w Lancashire i obawę, iż dla terażniejszych stosunków rosyjskich może nastąpić brak zboża.

Z Kopenhagi donoszą dziennikowi *Nat. Ztg.*, że ministerium Hall zdecydowało się, zwołać holenderskie stany prowincjonalne na dzień 11. września, a w Sztokholmie zbierze się sejm szwedzki z końcem października.

Sprawa serbska była podług korespondencji z Belgradu w *Ost. Post* z 6go jeszcze w tym samym stanie, jak przed tygodniem, a mimo to wybierał się już komisarz Porty z powrotem do Stambułu. Uspokojenie kraju jest tylko pozorne, i zarówno Turcy jak i Serbowie robią ciągle przygotowania wojenne, widocznie niedowierzając układom dyplomatycznym.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Stadnicki S., z Polski. — Kęszycki T., z Dzwignogrodu. — Urbański R., z Dobrosina. — Fedorowicz W., z Krzeszowic.

Hotel europejski: Antoniewicz S., z Wołynia. — Wiśniewski Wiktor, z Strzelisk. — Dworski A. adw. kraj. z Przemyśla. — Raczynski Władysław, z Zawalowa.

Hotel angielski: Marlin T., z Krakowa.
Hotel krakowski: Glixeli F., z Chodorowic.
Zajazd Kuhna: Kuckiewicz L., z Podola.
Zajazd Leszczyńskiego: Nowacki K., z Tejsarowa.
Pod Tygrysa: Jaworski M., z Korzelic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. lipca.

PP. Karczewski S. i Straszewski S., do Fragi. — Ziętarski I., do Babia. — Zwolski J., do Bryniec. — Zarewicz W., do Zawadki. — Sobieszczanski W. i Tuszwski S., do Paryża. — Czechach T. moid. pulk., do Marienbadu. Twardowski J., do Rosyi. — Soroczyński R., do Wolicy. — Morawski K., do Pohorec. — Przybyłowski L., do Unicza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. lipca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326 82	+ 11.4	73.2	zachodni sł.	jasno
10. god. po poł.	326 01	+ 15.5	47.6	połud.-zachodni	"
12. god. wiecz.	325.08	+ 14.2	67.8	"	"

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 18. lipca: Licytacja na roboty szycia dla seminarium łacińskiego we Lwowie.

Dnia 20. lipca: Sprzedaż kwatery oficerskiej w Lackiej woli, za pomocą ofert w Przemyśle.

Dnia 21. lipca: Wydzierżawienie podatku konsumcyjnego w Mościskach w Przemyśle i licytacja na wybudowanie nowych rajterad w kasarniach w Czerniowcach i Lwowie.

Dnia 23. lipca: Licytacja na dostarczenie wiktów dla seminarium łacińskiego w Tarnowie, wydzierżawienie propinacji miodu w Mościskach w Przemyśle.

Dnia 24. lipca: Wydzierżawienie propinacji wódki w Przemyśle do dnia 24. lipca. Licytacja na dostarczenie kamienia na drogi w okręgu Grodeckim za pomocą ofert we Lwowie i Przemyśle.

Dnia 25. lipca: Licytacja na dostarczenie kamienia na drogę karpacko-brzezańską w Stanisławowie.

Dnia 29. lipca: Wydzierżawienie miastowych młynów w Stanisławowie i propinacji państwa Rohatyn w Rohatynie i dochodów miastowych w Mikołajowie.

Kurs lwowski

Dnia 11. lipca.

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	2	6	8
Dukat cesarski	"	6	3	6	9
Półimperyal zł. rosyjski	"	10	40	10	50
Rubel srebrny rosyjski	"	2	—	2	2
Talar pruski	"	1	88	1	91
Polski kurant i piecizłotówka	"	—	—	—	—
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	73	93	79	63
" " " m. k. za 100 zł.		82	93	83	63
Galic. obligacje indemnizacyjne		70	65	71	35
5% Pożyczka narodowa		81	70	82	45
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		225	75	227	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 11. lipca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 15. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 95; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 804; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214 —; niższe-austr. towarz. stwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 127 65. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.11, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 125.50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9 lipca.

1. Dług publiczny.

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	66.—	66 20
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 35	82 45
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82.45	82 55
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	70.80	71.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 80	71.—
dtto. " 4 1/2%	62.—	62 25
dtto. " 4%	55.—	55 50
dtto. " 3%	41.—	41.50
dtto. " 2 1/2%	35.—	36.—
dtto. " 1%	14.—	14.25
Przez. do wylos. z r. 1839	126.—	126 25
" 1854	90.50	91.—
" 1860	90.80	91.—

Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł. 92.70 92.90

Renty Como po 42 lir. aus. 16.75 17.—

Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% 67.— 68.—

" 4 1/2% 61.50 62.—

" 4% 54.50 55.—

" 3 1/2% 48.— 48.50

Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju " 3% — 48.—

" 2 1/2% 46.— 48.—

" 2 1/4% 42.— 42.50

" 2% 37.50 38.—

" 1 1/2% 32.50 33.—

dtto. z procent " 5% 67.— 68.—

za granicą " 4 1/2% 61.50 62.—

" 4% 54.50 55.—

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii 86.50 87.—

Wyż. Aust. i Salh. 86.50 87.—

Czech 86.50 87.50

Morawii 90.50 91.—

Szląska 88.50 89.—

Styryi 88.— 88.50

Tyrolu 95.— 96.—

Kar., Krainy, i Wyb. 86.50 88.50

Węgier 72 — 72.25

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
" 2 1/2% za 100 zł.	14.—	15.—
" 2 1/4% za 100 zł.	12.—	13.—
" 2% za 100 zł.	11.—	12.—
" 1 1/2% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcyje.

	pien.	towar.
Banku nar.	810.—	812 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	215.80	216 —
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	634 —	636 —
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1934.—	1936.—	—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 249 —	250.—	—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 158 75	159 25	—
Polud.-póln.-niem. kolei kem. po 200 zł. m. k. 126 50	126 75	—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147.—	147.—	—
Polud. kolei państw., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 180 zł. (90%)	292 —	283.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. konw.	225 75	226.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	42.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. 97.—	99.—	—
Kolej Bastełradzka po 500 zł. m. k.	—	700.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% 104.—	104 25	—
" 10 " 5% 191 —	191 50	—
przeznacz. do los. po 5% 91.—	91 50	—
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% przez. do los. po 5%	86.40	86.50
Gal. Tow. kred. po 4%	79.—	80.—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 50	97.—
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. 101.—	101 50	—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	137.25	137.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 132 75	133.—	—
Kol. póln. po 100 zł. m. k. 93.50	94.—	—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.—	84.—
Tow. żegn. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.—	97.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129 50	129.75

7. Weksle.

	pien.	towar.
Tow. żegn. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 25	94 75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 121.—	122.—	—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k. 96.—	97.—	—
Salma " 40 " " 39.—	39 50	—
Palfiego " 40 " " 38.—	38.50	—
Clarego " 40 " " 36 75	37.—	—
St. Genois " 40 " " 38 25	38 75	—
Windischgratza 20 zł. " 22.50	23.—	—
Waldsteina 20 " " 23 50	24.—	—
Keglevicha 10 " " 15.—	15 25	—

8. Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.10	6.12
dtto. pełnej wagi	6.10	6.18
Korona	17.60	17.65
20 frankówka	10.19	10.21
Rosyjski impery.	10.48	10.52
Talar związkowy	1.89	1.89 1/2
Srebro	125.35	126.—
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.	—	—